

РЕШЕНИЕ

№ 6358

София, 27.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на двадесет и четвърти януари две хиляди и двадесет и втора година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МАРИО ДИМИТРОВ

ЧЛЕНОВЕ: ИВАН РАДЕНКОВ

ТАНЯ КУЦАРОВА

при секретар **Ирена Кръстева** и с участието
на прокурора **Даниела Попова** изслуша докладваното
от съдията **Таня Куцарова**
по административно дело № 9641 / 2021 г.

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационната жалба на директора на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, гр. Благоевград против Решение № 1408/28.07.2021 г. постановено по адм. дело № 1033/2020 г. по описа на Административен съд - Благоевград, с доводи за неговата неправилност като постановено в нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост, касационни основания по чл. 209, т. 3 АПК. Иска отмяната му и потвърждаване на оспореното пред съда негово решение. Претендира разноси и прави евентуално възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответната страна.

Ответната страна - „ЕЛЕКТРО ИНВЕСТ БГ“ ЕООД, в писмен отговор и в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител адв. Пешев изразява становище за неоснователност на касационната жалба и правилност на обжалваното решение. Моли за присъждане на направените съдебни разноси пред настоящата инстанция.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба и правилност на обжалваното решение.

Върховният административен съд, трето отделение, като взе предвид становищата на страните, извърши проверка на обжалваното решение на наведените в касационната жалба основания и извърши вменената му от разпоредбата на чл. 218, ал. 2 от АПК служебна проверка за валидност, допустимост и правилност на съдебния акт с оглед съответствието му на материалния закон, приема следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, за която обжалваното решение е неблагоприятно и в срока по чл. 211, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Предмет на съдебен контрол за законосъобразност е Решение № ПО-01-140 от 05.11.2020 г. на Директора на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ - Благоевград (БДЗБР - Благоевград), с което е отказано продължаване срока на действие на разрешително за водовземане от повърхностни води № 41140199/13.03.2013г., продължено с Решение № ПО-01-152/ 16.09.2014г. и Решение № ПО-01-94/ 03.07.2017г., издадени от Директора на БДЗБР, с цел ползване на воден обект - р. Ощавска /Дяволска река/, ляв приток на р. Струма, за изграждане на водовземно съоръжение за производство на електроенергия, посредством МВЕЦ, с инсталирана мощност 1 630 кВт и нетен напор 180. 55 м., с краен срок на действие - 03.09.2020г.

Административният съд е приел за установено, че „ЕЛЕКТРО ИНВЕСТ БГ“ ЕООД е било титуляр на Разрешително за водовземане и от повърхностни води № 41140199/13.03.2013 г., издадено от Директора на БДЗБР - Благоевград, с краен срок на действие 03.09.2020 г. Със Заявление вх. № РР-16-63/08.09.2020 г. оспорващото дружество е поискало продължаване на срока на действие на разрешителното. С оспореното Решение № ПО-01-140 от 05.11.2020 г. Директорът на БДЗБР - Благоевград е отказал продължаване на срока на действие на Разрешително за водовземане от повърхностни води № 41140199/13.03.2013г., поради наличието на законовата пречка по чл. 118ж, ал. 1, т. 4 и чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите (ЗВ) - определеното място за водовземане попадало в границите на защитена зони по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) - в защитена зона „Кресна - Илинденци“, обявено за такива със заповед № РД-264/31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите/МОСВ/. С Решение № 1108/ 29.12.2016г. на Министерски съвет на Република България е приет Плана за управление на речните басейни в Западнобеломорски район ПУРБ- ЗБР /2016- 2021/ и национална програма за изпълнението му. Установено е от съда, че процесният МВЕЦ, е въведен в експлоатация през 2019г.; процесната ЗЗ “Кресна- Илинденци“ е обявена за такава, със Заповед № 264/ 31.03.2021г. на МОСВ, обнародвана в ДВ бр. 41/ 18.05.2021г.

С цел установяване на фактите по делото е допусната и назначена съдебно - екологична експертиза, изготвена от вещо лице - еколог. В приетото от съда заключение, вещото лице е посочило, че мястото на водовземане и мястото за местоползване на процесния МВЕЦ попадат в границите на ЗЗ “Кресна- Илинденци“. Експертът е установил, че водното ниво, след реализацията на обекта, е запазено изцяло в съществуващото обособено русло, без да засяга съществуващите брегове на р. Ощавска. За миграцията на рибите, е изграден рибен проход през яза, в съответствие с проекта, като водното количество в рибния проход, е съобразено с осигуряването на условия за движение на рибите и в двете посоки - по и срещу течението. След водохващането на р. Ощавска, се вливат няколко големи нейни притока, които осигуряват допълнително количество вода, и самата река се запазва пълноводна и слабо повлияна от водовземането. От посоченото, експертът извел извода, че дейностите “водовземане“ и “водоползване“, предвидени и извършвани от МВЕЦ “Ощава“ не рефлектират по неблагоприятен начин върху околната среда. ЗЗ “Кресна- Илинденци“ е обявена за такава, в хода на делото, със Заповед за обявяване № РД-264/ 31.03.2021г. на Министъра на околната среда и водите /МОСВ/- обн. ДВ, бр. 41/ 18.05.2021г. Експертът е категоричен, че в процесната ЗЗ, не се срещат воднозначими видове птици по смисъла на чл. 119а, ал. 1 т. 5 от ЗВ. В случая не било възможно пряко разрушаване на природните типове местообитания и застрашаване на биологичните видове, а безпокойство на животинските видове не се очаквало, тъй като нямало причина за възникване на фрагментация на местообитанията, т. е. при извършване на дейностите “водовземане“ и “водоползване“ от процесния МВЕЦ, нямало вероятност да бъдат увредени местообитания или биологични видове. МВЕЦ “Ощава“ отговарял на всички екологични изисквания, и въздействието му върху околната среда щяло да е незначително, като не се очаквали осушени участъци от реката. Технологията на работа на МВЕЦ се изразявала в създаването на воден пад, чрез деривация /напорен тръбопровод/ и изпозването по този начин на гравитачната енергия на водата, като цялото водно количество, отнето от р. Ощавска за работа на централата, се връщало обратно в нея, чрез заустването, като това нямало да промени в качествено отношение и химичен състав, водата от реката. Инвестиционното намерение за изграждане на МВЕЦ на р. Ощавска на оспорващото дружество, било отразено като съществуващо натоварване в ПУРБ - ЗБР 2016- 2021г., като експлоатацията на МВЕЦ “Ощава“, изцяло съответствала на целите и режимите, определени в ПУРБ - ЗБР 2016- 2021г.

Вещото лице е пояснило, че в защитена зона няма местообитания или биологични видове, за които поддържането или подобряването на състоянието на водите да е важен фактор за тяхното опазване.

След изясняване на фактическата обстановка по делото и анализ на събраните доказателства, съдът от първата инстанция е направил извод за незаконосъобразност на оспорвания административен акт, в който смисъл е постановил решението си., като е исновал правните си изводи на заключението на вещото лице.

Така постановеното решение е валидно и допустимо, но е неправилно, тъй като е постановено в нарушение на материалния закон, при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и е необосновано.

Доколкото административното производство, в рамките на което е постановен издаденият и обжалван пред административния съд индивидуален административен акт , се развива по правилата на чл. 78, ал.2 от Закона за водите, за законосъобразността на отказа от значение е наличието на законовите предпоставки, посочени в нормата на чл. 78 ЗВ. Съгласно цитираната разпоредба :Органът по чл. 52, ал. 1 продължава срока на действие на разрешителното, когато:

1. молбата е подадена в срока по ал. 1;
2. не се нарушават нормативни разпоредби, планови предвиждания или обществени интереси, и
3. са изпълнени условията на издаденото разрешително.

Според чл. 118 ж, ал.1 т.4 ЗВ не се разрешава водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия :когато тази част от реката попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5.

От законовия текст е видно, че пречка за продължаване на разрешителното е това, че водовземането е за част от реката, която попада в зона за защита. Дали това е действително така е въпрос, който не е спорен между страните. Процесната ЗЗ "Кресна- Илинденци" е обявена за такава, със Заповед № 264/ 31.03.2021г. на МОСВ, обнародвана в ДВ бр. 41/ 18.05.2021г. Въпросът , който е поставен за разглеждане пред административния съд е правен, а не фактически и по делото изначално не е имало спор за факти. Дали фактически дейностите по водовземане или водоползване рефлектират неблагоприятно върху околната среда и дали в зоната има местообитания на биологични видове, за които поддържането на състоянието на водите е важен фактор - за които обстоятелства е изслушано вещото лице по делото, са въпроси напълно ирелевантни за правния спор. Доколкото обявяването на определена зона за защита е свързано с провеждането на законова процедура, приключваща с издаване на административен акт, то правният спор пред административния съд следва да се разреши, като се отговори на въпроса дали основанието, което административният орган е приложил съответства на фактическото такова. Очевидно е ,че по този въпрос спор няма. От това следва да се направи извод, че съдът, който е допуснал съдебно-екологична експертиза е извършил нарушение на съдопроизводствените правила, тъй като задачата на тази експертиза е напълно неотнормирана на предмета на делото. Доколкото заключението на вещото лице е поставено в основата на правните изводи за незаконосъобразност на обжалвания административен акт, т.е. то е повлияло върху правния резултат от делото, то това нарушение на съдопроизводствените правила следва да се приеме за съществено и като такова представлява касационно основание по чл. 2091 т.3 АПК. Освен от този порок решението страда и от порока - нарушение на материалния закон необоснованост . Съдът е игнорирал влязлата в сила Заповед за обявяване № РД-264/ 31.03.2021г. на Министъра на околната среда и водите /МОСВ/- обн. ДВ, бр. 41/ 18.05.2021г. и нейната законова сила и предхождащата я административна процедура, което само по себе си представлява нарушение на материалния закон. Несъответствието на правните изводи на административния съд с доказателствата за обявяването на защитената зона сочат на необоснованост на правните изводи. По изложените съображения обжалваното съдебно решение следва да се отмени, а вместо него да се постанови такова по съществуващото на спора, с което жалбата на „ЕЛЕКТРО ИНВЕСТ БГ“ ЕООД срещу Решение № ПО-01-140 от 05.11.2020 г. на Директора на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ - Благоевград , с което е отказано продължаване срока на действие на разрешително за водовземане от повърхностни води № 41140199/13.03.2013г., продължено с Решение № ПО-01-152/ 16.09.2014г. и Решение № ПО-01-94/ 03.07.2017г., издадени от Директора на БДЗБР, с цел ползване на воден обект - р. Ощавска /Дяволска река/, ляв приток на р. Струма, за изграждане на водовземно съоръжение за производство на електроенергия, посредством МВЕЦ, с инсталирана мощност 1 630 кВт и нетен напор 180. 55 м., с краен срок на действие - 03.09.2020г. следва да се отхвърли. Водим от горното, върховният административен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1408/28.07.2021 г. постановено по адм. дело № 1033/2020 г. по описа на Административен съд - Благоевград, като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕЛЕКТРО ИНВЕСТ БГ“ ЕООД срещу Решение № ПО-01-140 от 05.11.2020 г. на Директора на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ - Благоевград , с което е отказано продължаване срока на действие на разрешително за водовземане от повърхностни води № 41140199/13.03.2013г., продължено с Решение № ПО-01-152/ 16.09.2014г. и Решение № ПО-01-94/ 03.07.2017г., издадени от Директора на БДЗБР, с цел ползване на воден обект - р. Ощавска /Дяволска река/, ляв приток на р. Струма, за изграждане на водовземно съоръжение за производство на електроенергия, посредством МВЕЦ, с инсталирана мощност 1 630 кВт и нетен напор 180. 55 м., с краен срок на действие - 03.09.2020г

ОСЪЖДА „ЕЛЕКТРО ИНВЕСТ БГ“ ЕООД да заплати на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, гр. Благоевград разности по делото в размер на 100 / сто/ лева, - възнаграждение за юрисконсулт.

Решението не подлежи на обжалване.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ МАРИО ДИМИТРОВ

секретар:

ЧЛЕНОВЕ: /п/ ИВАН РАДЕНКОВ

/п/ ТАНЯ КУЦАРОВА